

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obo/41/2012
Identifikačné číslo spisu:	7005202058
Dátum vydania rozhodnutia:	24.07.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:7005202058.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: AM-Develpment, s. r. o., Skladná 38, Košice, IČO: 35 687 436, zast. JUDr. Miloslavom Pinčákom, advokát, Skladná 38, Košice proti žalovanému: Doc. JUDr. Ján Pirč CSc., správca konkurznej podstaty úpadcu SPOROINVEST, a. s., Mäsiarská 11, Košice, IČO: 36 205 516, o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. 02. 2012, č. k. 4Cbi 99/2005-152, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cbi 99/2005-152 m e n í tak, že žalovaný j e p o v i n n ý nahradíť trovy konania vo výške 476,66 eur na účet právneho zástupcu JUDr. Miloslava Pinčáka, advokáta so sídlom v Košiciach, Skladná 38 do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením zo dňa 28. 02. 2012 č. k. 4Cbi 99/2005-152 uložil žalovanému povinnosť nahradíť žalobcovi trovy konania vo výške 7 002,42 eur na účet právneho zástupcu JUDr. Miloslava Pinčáka, advokáta so sídlom v Košiciach, Skladná 38 do 3 dní do právoplatnosti tohto uznesenia. Účastníkom náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Súd prvého stupňa v odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal vylúčenia nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Súd rozhodol tak, že dotknuté nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu vylúčil. Zároveň zaviazal žalovaného nahradíť žalobcovi trovy konania 8 008,34 eur. Na odvolanie žalovaného odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil, pričom žalobcovi trovy odvolacieho konania nepriznal. Na podnet žalovaného podal generálny prokurátor proti rozsudku súdu prvého stupňa ako aj rozsudku odvolacieho súdu, a to v časti výroku o náhrade trov prvostupňového konania mimoriadne dovolanie. Dovolací súd rozsudok súdu prvého stupňa/rozsudok odvolacieho súdu, v napadnutej časti o výroku o náhrade trov prvostupňového konania zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolací súd skonštatoval, že súd prvého stupňa pri rozhodnutí o trovách konaniach

vec nesprávne právne posúdil, v časti odmeny právneho zastúpenia za úkon právnej služby - účasť na pojednávaní dňa 07. 06. 2007, keď priznal celú odmenu hoci mal priznať len 1/4 odmeny, pretože k prejednávaniu veci nedošlo z dôvodu odročenia pojednávania. Dovolací súd, súdu prvého stupňa taktiež vytkol skutočnosť, že sa náležite nezaoberal skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie o trovách konania a to otázkou, či sa náhrada trov právneho zastúpenia mala, resp. nemala týkať náhrady úkonov z konania vo veci, ktorej hodnota sa nedá určiť vzhľadom k tomu, že pri úhrade súdneho poplatku sa vychádzalo z položky zákona o súdnych poplatkoch, pri ktorej nemožno predmet konania oceniť a otázke, či by mala právnenému zástupcovi žalobcu prináležať náhrada trov právneho zastúpenia vzhľadom k tomu, že sa jedná o totožnú osobu, ktorá je súčasne konateľom žalobcu.

Ďalej súd prvého stupňa skonštatoval, že vzhľadom k tomu že rozsudkom zo dňa 26. 02. 2009 súd žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel, svedčí žalobcovi plný úspech vo veci, a teda aj právo na náhradu trov konania voči žalovanému, ktorý vo veci úspech nemal. Preto súd zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy, ktoré mu v priebehu konania vznikli.

K skutočnosti, že právny zástupca žalobcu je zároveň jeho konateľom uviedol, že ústava priznáva právo na právnu pomoc každému, fyzickej aj právnickej osobe, štátnemu orgánu, ak v spore vystupuje ako účastník. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 ústavy majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkovi, aby v konaní pred nimi využíval právnu pomoc. Právo na právnu pomoc trvá až do skončenia konania, t. j. do právoplatného rozhodnutia vo veci. Súčasťou tohto práva je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. V predmetnom konaní žalobca ako právnická osoba mal rovnaké práva a povinnosti, ako majú iní účastníci občianskeho súdneho konania, teda aj právo dať sa v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí a právo na náhradu trov konania. Takým zástupcom môže byť aj advokát. Okolnosť, že konatelia žalobcu boli sami advokátmi, nemá na tento záver žiadny vplyv.

Pri určovaní výšky trov konania súd prvého stupňa postupoval podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 o odmenách náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Vychádzal predovšetkým z ust. § 9 ods. 1 a § 10 ods. 2 uvedenej vyhlášky.

Pri určovaní základnej sadzby tarifnej odmeny a tarifnej hodnoty veci vychádzal súd zo všeobecnej hodnoty nehnuteľností, ktorých vylúčenie z konkurznej podstaty bolo predmetom konania, t. j. suma 498 970,98 eur.

K skutočnosti, že v danom prípade pri určovaní výšky súdneho poplatku sa vychádzalo z položky zákona o súdnych poplatkoch, pri ktorej nemožno predmet konania oceniť peniazmi, je bez právneho významu. Súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia sú odlišné právne inštitúty, ktoré nemožno zamieňať. Skutočnosť, že súd pri rozhodovaní o výške súdneho poplatku vychádzal z predpokladu, že predmet konania nemožno oceniť peniazmi, neznamená, že takéto posúdenie je preň záväzné aj pri rozhodovaní o trovách právneho zastúpenia účastníka konania.

Na tomto základe súd určil základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby podľa ust. § 10 ods. 1 vyhl. vo výške 1 422,53 eur a priznal žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 6 794,96 eur za tieto úkony právnej služby:

-príprava a prevzatie zastúpenia (09. 05. 2007) - 1 422,53 eur + 5,91 eur

-účasť na pojednávaní dňa 10.05.2007 v sume 1 422,53 eur + 5,91 eur

-účasť na pojednávaní dňa 07. 06. 2007 v sume 355,63 eur (1/4 odmeny za zastupovanie na pojednávaní, ktoré bolo odročené bez prejednávania veci) + 5,91 eur účasť na pojednávaní dňa 13. 03. 2008 v sume 1 422,53 eur + 6,31 eur

-účasť na pojednávaní dňa 05. 02. 2009 v sume 1 422,53 eur + 6,95 eur

-účasť na pojednávaní dňa 26. 02. 2009 v sume 711,27 eur (1/2 odmeny za zastupovanie na pojednávaní, pri ktorom sa iba vyhlásilo rozhodnutie) + 6,95 eur

Žalobcovi teda súd prvého stupňa priznal náhradu trov konania v celkovej výške 7 002,42 eur (9794,96 eur + 207,46 eur súdny poplatok).

Proti tomuto uzneseniu vo výroku, ktorej bola žalovanému uložená povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 7002,42 eur podal odvolanie žalovaný, ktorý navrhol napadnuté uznesenie zmeniť tak, že žalobcovi sa náhrada trov konania priznáva len do výšky zaplateného súdneho poplatku (207,46 eur).

Dôvody podaného odvolania zhrnul nasledovne:

1. Nehnuteľný majetok, ktorý bol zahrnutý správcom do konkurznej podstaty mal priradenú hodnotu 199 163,50 eur. Vylúčenia tohto majetku sa v konaní domáhal žalobca. Súd však pri rozhodovaní o trovách v minulosti i v súčasnosti vychádza z hodnoty vylučovaného majetku vo výške 498 970,99 eur. Iný než konkurzný súd nemôže zasahovať do zákonného priebehu konkurzu tým, že určí hodnotu súpisovej zložky majetku, ktorá sa nachádza v konkurznej podstate v odlišnej výške, a to ani pre účely stanovenia výpočtu trov konania.
2. Súd mal pre účely určenia výpočtového základu pre určenie právneho úkonu advokáta v danom prípade vychádzať z hodnoty, ktorej výška sa nedá určiť. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Obo 122/2003, 2 Obo 266/2003, 5 Obo 11/2007.
3. Účelom ústavného práva na právnu pomoc nie je zastupovanie "samého seba", hoci rešpektuje, že žalobca a advokát nie sú totožné subjekty. Ibaže konateľ žalobcu disponuje totožnými odbornými znalosťami ako „jeho“ právny zástupca. Uvedená forma zastupovania, predstavuje zneužitie ústavného práva na právnu pomoc s dostatočne zjavným zámerom. Jednou zo základných zásad súdneho konania je jeho hospodárnosť, k čomu majú prispieť aj účastníci konania. V danom prípade skutočnosť svedčí o opaku.
4. Z rozhodnutia súdu nie je zrejmé, prečo bolo potrebné pre účely konania stanoviť všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti v zmysle zn. posudku č. 056/2004 zo dňa 08. 11. 2004. Tento posudok, neslúžil pre potreby výpočtu súdneho poplatku, hodnota vylučovaných nehnuteľností nebola spochybňovaná žiadnou s účastníckych strán a posudok si nevyžiadala ani konajúci súd.
5. Súd prvého stupňa sa nespravoval názorom dovolacieho súdu. Odôvodnenie tohto uznesenia, neprispieva k zásade tej právnej istoty, ktorú by mali garantovať súdne orgány. Rozhodnutia súdov v totožnej veci by mali predstavovať homogénny postup, no v danom prípade sa odvolateľovi javí, že súd prvého stupňa sa minimálne necítil byť viazaným predmetným právnym názorom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len "O. s. p.") prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p., a po preskúmaní napadnutého uznesenia, dospel k záveru, že odvolanie je v napadnutej časti o náhrade trov konania čiastočne dôvodné.

Žalovaný podal odvolanie z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. b/ a f/ O. s. p., a to že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Základnými otázkami pre posúdenie dôvodnosti odvolania žalobcu voči výroku o náhrade trov konania je, či súd prvého stupňa postupoval správne keď pri výpočte základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vychádzal z hodnoty nehnuteľností, ktorých vylúčenia z konkurznej podstaty úpadcu sa žalobca domáhal/a nie zo skutočnosti, že hodnotu veci alebo práva, v danom prípade nie je možné zistiť. Taktiež je dôležité posúdiť účelnosť trov právneho zastúpenia žalobcu, vzhľadom k tomu, že u jeho právneho zástupcu ide o osobu totožnú s konateľom žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v prvom rade preskúmal napadnuté uznesenie ohľadne námietky odvolateľa týkajúcej sa neúčelnosti trov právneho zastúpenia žalobcu a dospel k záveru, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď usúdil, že žalobca, ktorý mal plný úspech v konaní, má právo na náhradu trov právneho zastúpenia.

Je nesporné, že žalobca má podľa výpisu z obchodného registra dvoch konateľov, s ktorých každý je oprávnený konať v mene spoločnosti samostatne. Z uvedeného je zrejmé, že konateľ - Y. nemusel za žalobcu konať. Zákon nevylučuje, že medzi konateľmi môže existovať interná dohoda (bez účinkov voči

tretím osobám), že za žalobcu koná predovšetkým konateľ Y. Plnomocenstvo pre advokáta - JUDr. Miloslava Pinčáka (zároveň konateľa žalobcu) podpísal za žalobcu konateľ Y. Udelení plnomocenstva JUDr. Miloslavovi Pinčákovi mu vznikla povinnosť zastupovať žalobcu ako advokát. Prijatím plnej moci sa rozsah povinností JUDr. Miloslava Pinčáka ako zástupcu žalobcu rozšíril nakoľko je povinný plniť si nie len povinnosti konateľa podľa Obchodného zákonníka ale aj povinnosti advokáta podľa zákona o advokácii. Z čoho je zrejmé je, že aj jeho zodpovednosť za prípadné pochybenie sa rozšírila. Nejde preto o zneužitie práva na právnu pomoc a takéto zastúpenie nie je nehospodárne, lebo aj keď ide o právne zastúpenie žalobcu jeho konateľom, bolo od druhého konateľa žalobcu rozumné predpokladať, že ak splnomocní na zastupovanie v konaní JUDr. Pinčáka ako advokáta, bude tento môcť zastupovať žalobcu efektívnejšie (napr. v prípade nemožnosti zúčastniť sa pojednávania nechať sa zastúpiť advokátskym koncipientom, stáva sa adresátom väčšiny písomností určených žalobcovi a pod.)

Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej preskúmal v medziach podaného odvolania napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že prvostupňový súd nepostupoval správne pri určení výšky tarifnej odmeny advokáta za poskytnuté právne služby, keď postupoval podľa ustanovenia § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Predmetom sporu medzi žalobcom a žalovaným bolo uloženie povinnosti žalovanému vylúčiť vec konkurznej podstaty. V danom prípade nie je možné postupovať pri určení výšky odmeny advokáta a podľa ustanovenia § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z., pretože ide o spor, kde predmet konania nemožno oceniť peniazmi. Predmetom tohto konania nie je peňažné plnenie, ale uloženie konkrétnej povinnosti. V danom prípade je potrebné aplikovať vzhľadom na charakter sporu ustanovenie § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. a určiť základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby ako 1/13 výpočtového základu, pretože hodnotu veci alebo práva nie je možné vyjadriť v peniazoch. Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyššie uvedených dôvodov napadnuté

uznesenie podľa § 220 O. s. p. zmenil a priznal žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 269,20 eur za tieto úkony právnej služby:

- príprava a prevzatie zastúpenia (09. 05. 2007) - 45,51 eur + 5,91 eur - režijný paušál
- účasť na pojednávaní dňa 10. 05. 2007 v sume 45,51eur + 5,91 eur - režijný paušál
- účasť na pojednávaní dňa 07. 06. 2007 v sume 11,38 eur (1/4 odmeny za zastupovanie na pojednávaní, ktoré bolo odročené bez prejednávania veci) + 5,91 eur - režijný paušál
- účasť na pojednávaní dňa 13. 03. 2008 v sume 48,63 eur + 6,31 eur - režijný paušál
- účasť na pojednávaní dňa 05. 02. 2009 v sume 53,49 + 6,95 eur - režijný paušál
- účasť na pojednávaní dňa 26. 02. 2009 v sume 26,74 eur (1 odmeny za zastupovanie) na pojednávaní, pri ktorom sa iba vyhlásilo rozhodnutie) + 6,95 eur - režijný paušál

Žalobcovi teda Najvyšší súd Slovenskej republiky celkovo priznal náhradu trov konania v celkovej výške 486,66 eur (269,20 eur + 207,46 eur súdny poplatok).

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností uznesenie v napadnutej časti náhrady trov prvostupňového konania podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že žalovanému uložil, povinnosť nahradiť trovy konania vo výške 476,66 eur na účet právneho zástupcu JUDr. Miloslava Pinčáka, advokáta so sídlom v Košiciach, Skladná 38, do 3 dní do právoplatnosti tohto uznesenia.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol tak, že úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ich neuplatnil.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.